

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: **P. H.**
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Prokopem
sídlem Kutnohorská 43, 280 02 Kolín

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Valdice**
sídlem Náměstí Míru 55, 507 11 Valdice

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 12. 2021, č. j. VS-224512-5/ČJ-2021-802232-KŘ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla stížnost žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 21. 12. 2021, č. j. VS-224512-5/ČJ-2021-802232-KŘ, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest v podobě celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 10 dní dle § 46 odst. 3 písm. g) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“).

2. Žalovaná shledala, že žalobce svým jednáním porušil povinnost podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku podle § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Tuto povinnost měl žalobce porušit tím, že dne 9. 12. 2021 odmítl při orientačním vyšetření odevzdat vzorek moči, a to i po opakovaných výzvách příslušníků žalované.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítl, že žalovaná rozhodla na základě neúplného dokazování. Kázeňský trest byl uložen za údajné odmítnutí odevzdání vzorku moči ve smyslu § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Odůvodnění napadených rozhodnutí nicméně obsahuje odlišné tvrzení, které nenasvědčuje tomu, že by k takovému porušení povinnosti mělo dojít. Z výpovědí dozorců naopak vyplývá, že došlo k jinému jednání - podvodu se vzorkem moči, při němž měl žalobce v nestřežený okamžik vlít vodu z balonku do kelímku a tento vzorek poté vydávat za moč.
4. Žalovaná nevysvětlila, na základě čeho zjistila, že v kelímku je namísto moči pravděpodobně voda. Uvedla k tomu pouze laické hodnocení dozorce Šlaise, který měl vidět čirou tekutinu v kelímku. Jeho obsah přitom nebyl předán zdravotnímu pracovníkovi k rozboru. Pouze na podkladu tvrzené bezbarvosti vzorku tak žalovaná učinila zcela laický závěr o tom, že v kelímku není moč, ale voda. Dozorce ani neměl potvrdit, že by přímo viděl manipulaci se vzorkem.
5. Podle žalované mělo k vlití dojít z balonku s vodou, který měl mít žalobce ukrytý při sobě či v sobě. Úkon ovšem probíhal v okamžiku, kdy byl nahý, pouze v pantoflích a po opakované důkladné tělesné prohlídce. Ani po údajné záměně vzorků nebyl žádný ani vyprázdněný balonek zajištěn a tvrzen. Celá prohlídka navíc proběhla zcela nečekaně a neplánovaně. Žalobce se tedy na tento typ kontroly rozhodně nemohl jakkoliv připravit, například vybavit se balonkem či jinou náplní použitelnou namísto moči, a to v místnosti bez tekoucí vody.
6. Žalovaná se tedy nedůvodně dožadovala opakování celého ponižujícího úkonu a zasáhla tak nad únosnou míru do práv žalobce, který svou povinnost splnil a předložil vzorek své moči. Po celou dobu úkonu spolupracoval a také po následném poučení vedoucím výkonu trestu znovu zopakoval, že je připraven odevzdat další vzorek moči. Po tomto sdělení ovšem on i další odsouzení museli odejít ze zdravotního oddělení a úkon byl bez bližšího zdůvodnění žalovanou ukončen. Obdobný postup žalovaná zvolila i v případě dalších čtyř odsouzených (R. P., M. H., M. V., S. S.), kteří se rovněž měli dopustit stejného kázeňského přestupku jako žalobce. Dle informací žalobce ani tito další odsouzení nesouhlasí s postupem žalované, neboť celá kontrola proběhla jinak oproti tvrzením v záznamech stráže a v přímém rozporu s jejich výpověďmi. Žalobce doplnil, že v den kontroly mělo dojít k údajnému odhalení kontrabandu (mj. léků, návykových látek) v cele žalobce a zmíněných odsouzených. Kontrola proběhla v době, kdy odsouzení byli v jiných prostorách a nevěděli o ní. Poté byli odvedeni do zdravotního oddělení, rozhodně se tedy nemohli na kontrolu moči jakkoliv připravit, i pokud by chtěli.
7. Napadené rozhodnutí je založeno pouze na výpovědích zaměstnanců žalované. Žalobce ve své stížnosti navrhoval mimo jiné kontrolu kamerového záznamu, který však žalovaná vyhodnotila jako nadbytečný. Záznam je ovšem důležitý pro ověření, kolik osob se v daném prostoru pohybovalo a jaký byl časový sled tvrzených úkonů. Žalovaná

namísto adekvátního prošetření věci zcela nekriticky převzala výpovědi svých zaměstnanců, jejichž jednání zpochybňoval nejen žalobce. Nezajistila ale jediný důkaz, který by ověřil věrohodnost tvrzení těchto svědků, což naplňuje prvky libovůle při správním rozhodování. Žalobce trvá na tom, aby se ve věci vyjádřili i ostatní zúčastnění odsouzení a byl zajištěn kamerový záznam ze dne kontroly v daných prostorách či přilehlé čekárně, popř. odborné vyjádření, z něhož by bylo patrné, že předložil namísto moči čistou vodu a že byl důvod pro opakování kontroly vzorku moči.

8. Žalobce dále namítl, že nebyl ze strany žalované řádně průběžně poučován o svých právech v souvislosti s projednáním kázeňského trestu, zejména o možnosti označovat další důkazy, nahlížet do správního spisu a aktivně se účastnit daného řízení. I z tohoto důvodu od počátku žádal právní pomoc, která mu byla odepřena, to vše navíc v situaci zjevně nerovného postavení stran. Bylo tedy porušeno jeho právo na spravedlivý proces.
9. Poté co projevil nesouhlas s rozhodnutím, došlo navíc k přemístění žalobce do obávaného oddílu E pro doživotně odsouzené popř. odsouzené vysoce nebezpečné, a to vše s odkazem na kapacitní důvody. Rovněž došlo ke znemožnění telefonního kontaktu s jeho bratrem v rámci řádně schváleného telefonního čísla. Žalobce tyto skutečnosti a změny nechce blíže hodnotit, nicméně i s ohledem na probíhající soudní spor požádal o zajištění přemístění do jiné věznice obdobného typu, neboť považuje s ohledem na svou oslabenou pozici odsouzeného za krajně nevhodné, aby nadále vykonával trest v zařízení, proti němuž směřuje tuto žalobu.
10. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím o uložení kázeňského trestu odsouzenému zrušil.

III. Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě rekapitulovala průběh správního řízení. Konstatovala, že řízení o kázeňském přestupku je zahájeno sepsáním záznamu o kázeňském přestupku, ve kterém jeho zpracovatel uvede popis skutku, a seznámí s ním podezřelého. Popis skutku v tomto případě nasvědčoval tomu, že v jednání žalobce bylo možno nalézt znaky porušení povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, stanovené v § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Celkovou situaci okolo jednání žalobce během (ne)poskytnutí vzorku moči je třeba chápat jako sled několika událostí, na jejichž konci žalobce odmítl poskytnout vzorek moči. To je zřejmé z časového vymezení patrného ze svědeckých výpovědí. Celý úkon, který je jinak otázkou několika málo minut, probíhal s žalobcem kvůli jeho obstrukčnímu jednání 55 minut.
12. Jednání žalobce, které předcházelo odmítnutí poskytnout vzorek moči, lze podřadit pod způsob, jakým byl kázeňský přestupek spáchán, což se odrazilo i v sankci, která byla žalobci uložena. Správní orgán II. stupně se v napadeném rozhodnutí touto konkrétní námitkou nezabýval, neboť žalobce ji vznesl až v žalobě. Nicméně na základě stížnosti se zabýval celkovým přístupem správního orgánu I. stupně, a to včetně posouzení dodržení základních zásad pro vedení kázeňského řízení v souladu s § 60 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ŘVTOS“). Žalovaná tak zastává názor, že právní kvalifikace skutku jako porušení povinnosti stanovené v § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody je přiléhavá.

13. Povinnost podrobit se vyšetření k užití návykové látky není z hlediska zákonné úpravy limitována počtem orientačních vyšetření v určitém čase a její limity jsou dány biologickými (fyzickými) „možnostmi“ odsouzeného na jedné straně a „přiměřeností“ zásahu do práv a svobod osob ve výkonu trestu odnětí svobod ze strany dozorců na straně druhé. V tomto případě příslušníci žalované opakovaně vyzvali žalobce až poté, co pojali podezření, že se žalobce snaží zmanipulovat orientační vyšetření podstrčením jiné tekutiny. Podezření bylo důvodné, neboť nejprve bylo slyšet slabé prasknutí z oblasti genitálií žalobce, které, vzhledem ke zkušenostem, odpovídalo protřetí přineseného „obalu“ s náhradní tekutinou. Následně vizuální kontrolou zjistili, že barva odevzdávané tekutiny neodpovídala barvě moči, kterou měli možnost v tu chvíli vidět při močení žalobce.
14. Žalobci nic nebránilo v tom, aby močení do záchodové mísy přerušil, obsah kelímku pro odběr moči vylil a poskytl na výzvu dozorce moč „novou“. Této možnosti nevyužil nejen na samotném počátku, ale ani v závěru celého „procesu“ po zhruba 55 minutách, kdy byl již přítomen vedoucí oddělení výkonu trestu mjr. R. P..
15. K manipulaci a snaze ovlivnit výsledek vyšetření ze strany odsouzených dochází, přičemž právě v tomto případě (u dalšího ze skupiny odsouzených, kteří byli spolu s žalobcem k poskytnutí moči vyzváni a kterého žalobce navrhuje vyslechnout jako svědka) byla následným laboratorním vyšetřením vzorku moči manipulace (naředění) prokázána. Žalovaná si je vědoma, že tímto důkazem správní orgány obou stupňů v době rozhodování nedisponovaly, a tudíž jím nelze v rámci zdůvodnění obou rozhodnutí argumentovat, nicméně poskytuje obraz o tom, že i přes důkladnou prohlídku odsouzených před samotným poskytnutím vzorku moči nelze zajistit stoprocentní jistotu, že k manipulaci nedojde.
16. Kázeňský trest byl žalobci uložen po náležitém objasnění všech skutkových okolností, na základě zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a prokázání viny žalobce. Před uložením kázeňského trestu bylo žalobci umožněno, aby se k věci vyjádřil. Přijaté řešení je v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu, s veřejným zájmem na tlumení bezpečnostních rizik, zájmem na bezpečném chodu a efektivní činnosti vězeňství, které má naplňovat účel a funkce výkonu trestu odnětí svobody a odpovídá okolnostem daného případu. Žalovaná zastává právní názor, že v kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat stanovený pořádek, kázeň a bezpečnost ve věznicí v reálném čase, a proto na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. Napadené rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalobci obsahuje dostatečně přesnou specifikaci rozhodujícího orgánu i odsouzeného, popis skutku, výrokovou část, odůvodnění, závěr o porušení konkrétní právní normy vymezeným skutkem a poučení o opravných prostředcích, datum a podpis. Rovněž z rozhodnutí o stížnosti je dostatečně identifikováno, kdo, kdy, proč a jakým způsobem rozhodl. Žalovaná zastává názor, že správní orgány dospěly k závěrům, o nichž nejsou důvodné pochybnosti, a pro tato rozhodnutí si opatřily potřebné důkazy. Pokud pak byly některé navrhané důkazy označeny jako nadbytečné (irelevantní), bylo jejich neprovedení řádně odůvodněno.
17. Navrhované svědky žalovaná nepovažuje za zúčastněné osoby, neboť žalobce odmítl poskytnout vzorek moči individuálně v jiné místnosti, než byli v danou chvíli umístěni ostatní odsouzení. Jako nadbytečné hodnotí i zajištění kamerových záznamů, neboť

prostory, kde odsouzení poskytují vzorek moči, nejsou z etických důvodů kamerami monitorovány a kamerové záznamy z jiných prostor věznice shledává pro posouzení této situace bez vypovídací hodnoty.

18. K absenci poučení žalobce o jeho právech žalovaná sdělila, že v souvislosti s poskytnutím vzorku moči byl poučen o jeho povinnosti podrobit se vyšetření. Dále jej poučil prap. Patrik Šlais ihned po odmítnutí poskytnutí moči. V neposlední řadě je poučení součástí rozhodnutí správního orgánu I. stupně o uložení kázeňských trestů, a to v podobě poučení o možnosti podat stížnost dle § 52 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce byl poučen jak o lhůtě pro včasné podání stížnosti, tak rovněž o tom, že stížnost je možno uplatnit prostřednictvím toho, kdo rozhodnutí vydal a kdo o opravném prostředku bude rozhodovat.
19. Žalovaná také konstatovala, že kázeňské řízení v obecné rovině vychází ze zákona o výkonu trestu odnětí svobody a prováděcí vyhlášky. S těmito předpisy je každý odsouzený seznámen již na nástupním oddílu. Žalobce byl opakovaně poučen, jakým způsobem může být ve věci zastupován zmocněncem, ale vždy uváděl, že zmocněnce ve věci nemá. Přesto mu byl z hlediska lhůt poskytnut dostatečný prostor. Mohl tedy ve věci zmocnit jiného odsouzeného, popřípadě advokáta, neboť měl možnost toto řešit telefonicky či korespondenčně. Ani v řízení o stížnosti žalobce žádného zmocněnce neuvedl, ačkoliv jej o tom správní orgán II. stupně řádně poučil a na zmocněnce se opakovaně tázal. Přístup žalobce k tomuto řízení měl však charakter obstrukčního jednání a přesto, že mu byla dána možnost vyjádřit se k důkazům a případně navrhnout důkazy vlastní, této možnosti opakovaně nevyužil. Žalovaná je tak přesvědčena, že právo žalobce na spravedlivý proces dotčeno nebylo.
20. K podezření žalobce, že v důsledku jeho nesouhlasu s rozhodnutím byl přemístěn na ubytovnu „E“, žalovaná uvedla, že žalobce nebyl na ubytovnu „E“ přestěhován v reakci na jeho nesouhlas s rozhodnutím. Jednalo se o běžné režimové opatření k předcházení konfliktům a ke snížení napětí mezi odsouzenými. Jde i o jistou formu prevence vzniku či opakování nedovoleného jednání, neboť touto cestou dochází alespoň k částečnému narušení negativních vazeb mezi odsouzenými. Přestěhování obecně není odsouzeným k tíži a nezhoršují se jím podmínky výkonu trestu odnětí svobody. Naopak někteří odsouzení ubytování v rámci ubytovny „E“ vyžadují, neboť jsou zde malokapacitní cely a je zde vysoce eliminován nežádoucí rušivý vliv společného ubytování ve vícečlenných kolektivech.
21. Za nedůvodné žalovaná považuje rovněž tvrzení žalobce ohledně znemožnění telefonického kontaktu s jeho bratrem. Nemožnost žalobce telefonicky se spojit s bratrem byla způsobena jeho nedostupností, což je zřejmé z výpisu telefonních hovorů.
22. Žalovaná navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

23. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). O věci samé rozhodl bez jednání, neboť žalobce i žalovaná udělili k takovému projednání věci souhlas dle § 51 odst. 1 s. ř. s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. Žalobu shledal nedůvodnou.

24. Žalovaná uložila žalobci kázeňský trest za jednání spočívající v tom, že dne 9. 12. 2021 odmítl odevzdat vzorek moči a podrobit se orientačnímu vyšetření na přítomnost návykových látek.
25. Žalobce měl tímto jednáním porušit povinnost *podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, a v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, uhradit náklady na toto vyšetření* stanovenou v § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody.
26. Součástí spisu kázeňského řízení je *záznam o kázeňském přestupku* sepsaný prap. P. Š., který v době jednání žalobce zajišťoval provedení orientačního vyšetření. Podle záznamu se měl žalobce protiprávního jednání dopustit tím, že v nestřeženém okamžiku vlil do odběrného kelímku trochu čisté vody. Při bezprostředně následující kontrole prap. Š. zjistil, že v kelímku se v dané chvíli nachází malé množství bezbarvé tekutiny a žalobce poté záměrně močil do WC mísy mimo kelímek. I na následnou výzvu zaměstnance žalované žalobce odmítl odevzdat moč do kelímku. Protože žalobce odmítl moč odevzdat, nebylo možné monitoring provést.
27. Provedení orientačního vyšetření se účastnil také prap. J. O. (*úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 17. 12. 2021*). Ten ve své výpovědi sdělil totožné okolnosti odmítnutí odevzdat vzorek moči žalobcem, které soud shrnul v předchozím odstavci. Nad její rámec doplnil, že žalobce byl podroben důkladné prohlídce, ta se však zaměřuje zejména na oblečení. Prohlídka těla je prováděna pouze vizuálně. K obecným praktikám odsouzených sdělil, že se často snaží při monitoringu podvádět a na test se cíleně připravují. Zhotovují si malé sáčky („balónky“) s vodou, které ukrývají u genitálií, pod předkožkou penisu nebo v kožních záhybech v oblasti podbřišku a třísel. Někdy v nich ukrývají i moč jiných odsouzených. Při odevzdání vzorku moči se snaží v nestřeženém okamžiku protrhnout balónek, vlít jeho obsah do kelímku a vymocit se stranou do mísy. K samotnému odevzdání moči žalobcem rovněž uvedl, že se žalobce snažil příslušníky žalované rozptylovat, byl verbálně agresivní a slovně je napadal ve snaze odvést pozornost. Na výzvy prap. Š. reagoval posměchem a tykáním, neboť řekl „*nic jinýho nedostaneš, se z toho neposer*“.
28. Zajištění kontrolního odběru se dále účastnil pprap. E. H. (*úřední záznam pro podání vysvětlení ze dne 17. 12. 2021*). Ten rovněž potvrdil odmítnutí odevzdání vzorku moči žalobcem tak, jak bylo popsáno výše. K obecným praktikám odsouzených doplnil, že si nejčastěji připravují „balónky“ s vodou nebo cizí močí vytvořené z prstů jednorázových latexových rukavic. Použité rukavice vybírají z košů na odpadky, čemuž vzhledem k rozšířenosti jejich používání nelze zabránit. Stačí jim poté krátká chvilka přístupu k vodě například na toaletě a připraví si náplň. Snadno se jim schovají na těle, neboť dobře přilnou ke kůži. Latexový sáček protrhnou nehty a prázdný obal jim buď zůstane ukryt na těle, nebo ho spláchnou.
29. Žalobce namítl, že žalovaná rozhodla na základě neúplného dokazování. Nedostatky dokazování spatřuje v neprovedení důkazů, které navrhl ve stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, a také v tom, že žalovaná vycházela toliko z výpovědi příslušníků žalované. Ti ale nijak neprokázali, že se v testovacím kelímku skutečně nacházela voda namísto moči, neboť nebyl proveden ani následný rozbor zdravotnickým pracovníkem.

30. Krajský soud podotýká, že napadené rozhodnutí, kterým žalovaná rozhodla o opravném prostředku v podobě stížnosti dle § 52 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, je nezbytné posuzovat ve spojitosti s prvostupňovým rozhodnutím (rozhodnutím o uložení kázeňského trestu odsouzenému). Obecně totiž platí, že veškeré skutečnosti a závěry uvedené v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není nezbytně nutné opakovat v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu druhého stupně.
31. Dále je třeba uvést, že cílem kázeňských trestů není další potrestání odsouzeného, ale zajištění a vynucení každodenního dodržování vnitřního pořádku ve věznicích ze strany odsouzených (usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 3239/09). Ústavní soud v citovaném usnesení odkázal rovněž na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, který k problematice kázeňských trestů konstatoval, že „[...] jsou legitimní důvody zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku pro vytvoření zvláštního kázeňského režimu ve věznicích, který umožní dostatečně pružně reagovat na porušení povinností ze strany odsouzených, včetně existence odpovídajících sankcí, jejichž ukládání není v pravomoci obecných soudů“. Ústavní soud se vyjádřil k povaze rozhodnutí o kázeňských trestech rovněž v usnesení ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, ve kterém uvedl, že na tato rozhodnutí nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutími správního orgánu nebo soudu a pro kázeňské řízení je významný požadavek na flexibilitu rozhodování a snahu udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase.
32. Právě zmíněné závěry Ústavního soudu opakovaně potvrdil i Nejvyšší správní soud, viz např. rozsudky ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014 - 26, ze dne 13. 7. 2017, č. j. 5 As 217/2015 - 43, nebo nejnověji ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 As 133/2021 - 34. Nutno ovšem dodat, že i při zohlednění specifik kázeňského řízení je povinností správního orgánu náležitě zjistit skutečný stav věci, resp. náležitě odůvodnit přijaté závěry (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 - 50). Rozhodnutí o kázeňském trestu musí být náležitě odůvodněno, založeno na dostatečně objasněném skutkovém základu a musí obsahovat vypořádání námitek odsouzeného, a to i přes nižší nároky, které lze na tato rozhodnutí klást (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 5. 5. 2021, č. j. 59 A 21/2021 - 20).
33. Krajský soud konstatuje, že žalovaná v nyní posuzovaném případě těmito základním požadavkům dostala. Předně je třeba uvést, že ve shodě se žalovanou soud nepovažoval za nezbytné provedení důkazu svědeckými výpověďmi odsouzených, kteří se rovněž měli účastnit ve stejný den orientačního vyšetření na přítomnost návykových látek (R. P., M. H., M. V., S. S.). Tito odsouzení nebyli přítomni úkonu, který je předmětem sporu v projednávané věci, a proto ani nemohou disponovat informacemi o jeho průběhu. Nejsou tedy způsobilí cokoli sdělit k tomu, jak probíhalo poskytnutí testovacího vzorku moči žalobcem. Důvodem pro odmítnutí provedení navrženého důkazu je tedy absence jeho vypovídací hodnoty pro předmětné řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2020, č. j. 4 As 372/2019 - 42).
34. Žalobce také trval na zajištění kamerového záznamu ze dne kontroly. Návrhu krajský soud nevyhověl z obdobných důvodů jako návrhu na výslech svědků. Pakliže by mělo jít o kamerový záznam z jiných míst, než ve kterých probíhalo samotné poskytnutí vzorku moči, nebyl by tento záznam způsobilý vypovědět cokoli o průběhu tohoto úkonu. Jak poté vyplývá z rozhodnutí žalované, prostor, kde dochází k poskytování vzorku moči, není z etických důvodů monitorován. Kamerový záznam proto neexistuje, a nelze jím tak z povahy věci ani provést důkaz.

35. Krajský soud považuje za podstatné, že všichni příslušníci žalované, kteří se orientačního vyšetření účastnili, potvrdili, že žalobce nemočil do odběrného kelímku, nýbrž do záchodové mísy. Lze tedy považovat za prokázané, že tímto jednáním žalobce zmařil průběh orientačního vyšetření na přítomnost návykových látek, neboť jeho výsledkem nebylo odevzdání takového vzorku, který by následně mohl být předán k případnému rozboru na zjištění přítomnosti návykových látek. Žalobce přitom mohl odevzdat vzorek moči i později, na opakovanou výzvu a s dostatečným časovým odstupem od prvního úkonu. To však odmítl provést. Soud proto shledává nedůvodnou námitku, že žalovaná rozhodla na základě neúplného dokazování. Naopak zastává názor, že v posuzované věci není podstatné zjištění, jaká tekutina se v kelímku skutečně nacházela. Jakýkoliv laboratorní rozbor žalobcem skutečně odevzdané tekutiny není způsobilý vyvrátit tvrzení příslušníků žalované, že žalobce nemočil do testovacího kelímku, ale do záchodové mísy, a že opakovaně odmítl svou povinnost splnit. Tento závěr je přitom podložen několika výpověďmi těchto příslušníků, které se vzájemně doplňují, a v jejich vzájemné souvislosti nezavdají pochyb o skutkovém stavu. Pakliže by laboratorní rozbor přinesl důkaz o tom, že v kelímku se přesto nacházela moč, bylo by zjevné, že taková moč nemohla náležet přímo žalobci, ale musela být do kelímku vlita z jiného zdroje, neboť žalobce byl přistižen, že močí pouze do záchodové mísy, nikoliv do odběrného kelímku. Žalobní námitku stran neúplného dokazování tak soud shledává nedůvodnou.
36. Podle názoru soudu bylo i v zájmu žalované získat použitelný vzorek, tak aby mohla bez důvodných pochybností ověřit (ne)užívání návykových látek žalobcem ve smyslu § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Ze správního spisu současně vyplývá snaha příslušníků žalované o to, aby žalobce skutečně řádně poskytl vzorek jeho moči, neboť jej k provedení úkonu vyzvali opakovaně a s poskytnutím dostatečného časového odstupu. Zároveň neexistují žádné indicie zpochybňující věrohodnost výpovědí příslušníků vězeňské služby. Naopak jednání žalobce mělo zřejmý motiv. Bezprostředně před provedením orientačního vyšetření proběhla kontrola v cele žalobce a dalších odsouzených (kteří byli rovněž podrobeni danému vyšetření). Při této kontrole došlo k odhalení léků a návykových látek (uvedenou skutečnost soud považuje za nespornou, neboť na ni shodně poukazuje jak žalobce, tak žalovaná). Ze shromážděných důkazních prostředků vyplývá také snaha ostatních odsouzených odvést pozornost příslušníků žalované od jednání žalobce, která svědčí o určité míře koordinace a z ní plynoucí záměrnosti jednání všech odsouzených včetně žalobce. Lze se proto důvodně domnívat, že motivem pro odmítavé jednání žalobce byly obavy z výsledného rozboru řádně odevzdaného vzorku moči.
37. Nelze se ztotožnit ani s námitkou žalobce, že nemohlo dojít k odmítnutí vydání vzorku moči, ale k úplně jinému jednání, tak jak jej popisuje žalovaná v napadeném rozhodnutí. Důsledkem jednání žalobce skutečně bylo odmítnutí odevzdání vzorku moči, neboť je zřejmé, že žalobce odmítl tuto povinnost splnit a neodevzdal vzorek v příslušném testovacím kelímku. Krajský soud konstatuje, že žalovaná vyhodnotila žalobcovo jednání dle jeho skutečného následku a správně jej podřadila pod porušení povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění, zda odsouzený užil návykovou látku [§ 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody]. Pro porušení této povinnosti není rozhodné, jak již soud uvedl v předchozích odstavcích, jaká tekutina se nacházela v kelímku, ale to, že se žalobce prokazatelně odmítl podrobit danému vyšetření.

38. Žalobce dále namítl, že jej žalovaná řádně průběžně nepoučovala o právech v řízení o kázeňském trestu, zejména o možnosti označovat další důkazy, nahlížet do správního spisu a aktivně se účastnit daného řízení. I z tohoto důvodu od počátku žádal právní pomoc, která mu byla odepřena.
39. Judikatorní závěry, z nichž správní soudy vychází při přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzenému, je třeba dle krajského soudu aplikovat také na rozsah poučovací povinnosti ze strany žalované vůči žalobci. Pokud tedy při ukládání kázeňských trestů vystupuje do popředí požadavek na rychlost projednání s cílem zajistit efektivní plnění účelu výkonu trestu odnětí svobody (§ 1 odst. 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody), je třeba hodnotit tímto pohledem také rozsah poučovací povinnosti žalované.
40. Písemnosti, které jsou součástí předloženého správního spisu a ze kterých žalovaná vycházela v napadeném rozhodnutí, podávají přesvědčivý důkaz o tom, že žalobci se dostalo dostatečného prostoru k uplatnění jeho procesních práv. Již při sepsání záznamu o kázeňském přestupku se žalobce mohl ke svému jednání vyjádřit (čehož nevyužil). Příležitost vyjádřit se a navrhnout důkazy ve svůj prospěch ve smyslu oprávnění dle § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody byla žalobci dána také před vydáním rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Je tedy zřejmé, že odsouzeným je výslovně umožněno aktivně se účastnit řízení a navrhopvat důkazy. Možnost nahlížení do spisu je v kázeňském řízení fakticky nahrazena tím, že je žalobci předložen k seznámení každý důkazní prostředek, ze kterého žalovaná ve svém rozhodnutí vychází. To je poté stvrzeno podpisem odsouzeného. Nemůže tak dojít k tomu, že by žalovaná rozhodla na základě důkazů, se kterými žalobce nebyl seznámen. Krajský soud nespatřuje v tomto procesním postupu žalované žádnou vadu, a přestože je v kázeňském řízení kladen důraz na rychlost rozhodnutí, není tato skutečnost na újmu procesním právům žalobce.
41. Žalobce také tvrdí, že mu žalovaná odepřela poskytnutí právní pomoci. Krajský soud však žádnou takovou skutečnost z předloženého správního spisu nezjistil. Žalobce ve vyjádření k záznamu o kázeňském přestupku mimo jiné sdělil, že „žádá zmocněnce“. Z obou rozhodnutí pak vyplývá, že příslušníci žalované vícekrát poučili žalobce o tom, že si zmocněnce či právního zástupce musí zajistit sám. Krajský soud zde na okraj podotýká, že řízení o uložení kázeňského trestu nevyžaduje povinné zastoupení odsouzeného právním zástupcem. Výpis telefonních hovorů žalobce přitom umožňuje ověřit, že žalobce měl skutečně dostatečnou příležitost zmocněnce si zajistit v souladu s pokyny žalované, neboť hovořil v období mezi 9. 12. 2021 (zahájení řízení) do 21. 12. 2021 (vydání rozhodnutí o uložení kázeňského trestu) s několika rodinnými příslušníky. Ani v tomto postupu žalované tedy krajský soud neshledal porušení procesních práv žalobce a danou námitku shledal nedůvodnou.
42. V závěru svého podání žalobce současně požádal o přemístění do jiné věznice. Krajský soud na tomto místě pouze stručně shrnuje, že žalobce prostřednictvím jeho zástupce poučil o tom, že není oprávněn o takové žádosti rozhodovat. Tuto skutečnost vzal žalobce na vědomí. Uvedl, že nežádá, aby soud projednával přemístění žalobce do jiné věznice a že záležitost řeší samostatně přímo s žalovanou.

V. Závěr a náklady řízení

43. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
44. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 31. října 2022

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu